

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 3 grudnia 2018 r.

Poz. 4060

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNK.I.4130.85.2018 WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 23 listopada 2018 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.),

stwierdza się nieważność

uchwały Nr /LVII/342/2018 Rady Gminy w Mircu z dnia 19 października 2018 roku w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubie Seniora Senior+ w Gminie Mirzec.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 19 października 2018 roku Rada Gminy w Mircu podjęła uchwałę Nr /LVII/342/2018 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubie Seniora Senior+ w Gminie Mirzec.

Jako podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały Rada Gminy wskazała przepis art. 97 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 roku, poz. 1508 ze zm.).

Zgodnie z ww. przepisem opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. Wskazany powyżej przepis art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej ma charakter upoważnienia ogólnego do wydania aktu prawa miejscowego. Szczegółowe zasady, do ustalenia których została zobowiązana rada, nie mogą być sprzeczne z zasadami zawartymi w ustawie, a jednocześnie nie mogą pozbawić podmiotów wskazanych przez ustawodawcę prawa do podjęcia decyzji w określonym przez niego zakresie. Każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

W § 2 uchwały Rada Gminy postanowiła, że zakres usług w Klubie Senior+ obejmuje korzystanie z miejsca pobytu wraz z wyżywieniem oraz usługi świadczone przez Klub Seniora. Rada Gminy nie określiła natomiast rodzaju usług oraz nie uzależniła odpłatności od zakresu przyznanych usług. Powyższe stoi w sprzeczności z normą wynikającą z ww. art. 97 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którą opłata jest uzależniona od uzgodnienia z osobą kierowaną wysokości opłaty za pobyt w ośrodku wsparcia oraz przyznanego zakresu usług. Należy więc uznać, że ustawodawca przewiduje, że osoba kierowana może w różnym zakresie korzystać z usług świadczonych przez Klub. Po drugie, osoba kierowana ponosi odpłatność tylko za te usługi, które zostały jej przyznane, w uzgodnieniu z nią.

Uzgodnienie powinno się wiązać z ustalonym zakresem usług, gdyż zakres ten może być różny, w zależności od indywidualnych potrzeb osób korzystających z usług Klubu.

W przypadku założenia, że osoba kierowana będzie zobligowana do ponoszenia odpłatności zarówno za sam pobyt w Klubie, wyżywienie jak i wszystkie usługi tam świadczone wysoce prawdopodobne jest, że osoba taka będzie płaciła za usługi, z których nie korzysta. Wynikająca z ww. przepisu delegacja ustawowa zobowiązuje radę do wskazania w uchwale szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności rozumianych jako okoliczności i przesłanki, które powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości opłaty. Zasady te nie powinny pozbawiać prawa do podejmowania decyzji w przedmiotowym zakresie przez podmiot ustawowo do tego upoważniony. Ustalając natomiast szczegółowe zasady Rada powinna określić granice, w ramach których opłata powinna zostać ustalona przez uprawnione podmioty.

W świetle powyższego zapis § 2 ust. 1 uchwały jako sprzeczne z art. 97 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej uznać należy za przyjęte z naruszeniem prawa.

W § 3 uchwały Rada Gminy w Mircu ustaliła, że osoby skierowane do Klubu Seniora+ na okres krótszy niż miesiąc kalendarzowy ponoszą odpłatność w kwocie 1/20 ustalonej kwoty za każdy dzień pobytu. Zgodnie z zasadą ekwiwalentności opłaty, rzeczywista odpłatność powinna być ponoszona według następującej zasady: opłatę należną od osoby przebywającej cały miesiąc należy podzielić przez liczbę dni roboczych od poniedziałku do piątku w danym miesiącu i pomnożyć przez liczbę dni pobytu osoby w Klubie Senior+.

Ponadto Rada Gminy w § 4 uchwały postanowiła, że odpłatność za pobyt w Klubie wnoszona będzie do 10-go dnia za dany miesiąc, przelewem na rachunek bankowy Urzędu Gminy w Mircu.

Przepis art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej stanowi jedynie upoważnienie dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt, nie zaś do określenia sposobu i terminu wnoszenia przedmiotowej opłaty. Ponadto rozliczanie należności z góry za dany miesiąc może powodować wnoszenie przez uczestnika Klubu opłat za niezrealizowane usługi. Biorąc pod uwagę, iż w danym miesiącu może wystąpić absencja osoby korzystającej z usług placówki zapis uchwały zakłada że osoby z góry są zobowiązane zapłacić również za usługi, z których nie skorzystają. W świetle powyższego zapisu każda nieobecność skutkować będzie ponoszeniem przez osobę kierowaną pełnej odpłatności za dany miesiąc, mimo braku świadczenia w tym czasie na jej rzecz jakichkolwiek usług. Powyższe także narusza zasadę ekwiwalentności opłaty. Bezpodstawnym jest obligowanie osoby kierowanej do ponoszenia odpłatności za usługi, które w istocie nie zostały udzielone.

Stanowisko takie jest zgodne z poglądem wyrażonym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 14 września 2011 roku sygn. akt: IISA/Sz 669/11, w którym uznaje, że „Opłaty, o których mowa w art. 97 ustawy o pomocy społecznej są jedną z form daniny publicznej. W odróżnieniu od podatków opłaty te stanowią wynagrodzenie, zapłatę związaną z kosztami działania instytucji publicznej w określonym zakresie z tytułu świadczonych usług na rzecz obywatela,. Pobiera się je w związku z wyraźnie wskazanymi usługami i czynnościami organów państwowych lub samorządowych, dokonywanych w interesie poszczególnych obywateli. Opłata stanowi instytucję prawnofinansową, której istotną cechą jest ekwiwalentność. Stanowi ona zapłatę za uzyskanie zindywidualizowanego świadczenia oferowanego przez podmiot prawa publicznego”.

W konsekwencji uznać należy, że zawarte w przedmiotowej uchwale regulacje wykraczają poza delegację wynikającą z art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Wobec powyższego stwierdzenie nieważności uchwały jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia.

Wojewoda Świętokrzyski

Agata Katarzyna Wojtyszek